

تەپە يىن داغى

شىرعلى

غزل لىر

تۈرك اوغلى

تېبىن داغى

تورك اوغلى

نشر آيىدان

تېبىين داغى

اولىنجى چاپ : مىن اوش يۈزالي سگىز

مقدمه

آذربایجان و قارلی شاعرلرین بیرى بىر جعلی قىيىشى دى
كى تورك اوغلۇ تخلصىلە شاعرلرین آد لاند رىب بو شاعرلرین چوخونى
تهراندا دوشنجە لى آذربایجان شاعرلر و يازىچىلار يقىنالىدا
او خومشد ير و آقشلانمىشدىر تورك اوغلۇ آذربایجان چىاريماق
محالىدا شورقىرە كند آدلى كە آنانادان اولب باشىگا آذربایجانىلار
كىمن تهرانا مهاجرت ادىب بېر گۈزگى فابريكا سىندا امرار معاش
ايچون ايشە باشلىپ فابريكا دا صىخىدىن آقشاماقدار ايشىد يەايشىد يە
ھر بېر آز فرستىدىن استفادە اليپ بو شاعرلىرى يازىپ و ياراد يېسىدى،
شاعر آذربایجان توکمىز ادىباتنان اولمز بېراڭىز وجودە گتىرىپ
واقعاً "تقدىسە لا يقدىر كە بېر سادە فەله نىچە باش عائىلەنەن امرار
معاشن تا مين الياننان سونرا آرقن ويورقون حالدا اوز خلقنىن و
آندا دېلىن قىدەن قالب بو احساسلى شاعر او زمان خلقنىن قىدەن
قالب كى ترك دېلى گەمى تك دريادا غرق اولرىدىنىڭين پەلۈي رېبىعى
بىتون ایران ملیت لرىن واز جملە آذربایجانىلارى سادە دانشماقادا
اجازە ورمىدى تورك اوغلۇ اولا را با خەمياراخ بېر عسگەركىمن اوزنى
وظيفە بېلىپ وطنن كىشكىن دىيانىدر تورك اوغلۇ آذربایجان بويىك
وقارلى شاعرلرینن الهام آلب بېر سرا سادە غزللەر و شاعرلر ياراد يېسىدى
بو غزللەرىن دە شاعرلرین دە مىدىن موسىقى دەن آد آپار سادا دماق

اولا رکی شاعر د رد لرینی نسگلرینی اختناق خفقان موقعه سنده
گاهی ساقیله د رد لشیر و گاهی سوگلیله د انشیر شاعرین سوگلیسی
عشقی همان خلقی دی همان وطنی دی همان عزیز آناسن د یلی دی
بو احساسلى شاعر بتون د نیا ز حمتکش لرین و رنجبر لرین د رد ینی
درک ادیب کاسبلق و فهله لیک شعرینده بیردنه تابلوکیمن اونلاری
مجسم الیب چونکی اونن اللرینی شیشه کسان زماندا اللرین قانی
سووزولاند او بیلر د یکی اللری قابارلی انسانلارنه چکیر چونکی اوzi
اونلارین بیری سی دی تورک اوغلی اوزنی اجتماعیه و خلقه وطنی
زماننا بورجلی بیلیرد ییر گرگ انسان بورجنی وریب بود نیاد ان کوشین
بیر ریاعی ایله بوجودد بز.

انسان اوکسد رکی جهاند آدی قالدی

گون تک اوز شعله سینی عالمه سالدی

یاز اوخی بیرد د انش د و قماد یلنده

تورک اوغلی د انش قوی د مسینرد یلی لالدی

حسین جاوید - تبریز - آذربایجان

غزللر

هر جائی اولان د لبره جانان د مرم من
 هرناکسه او زجا نمی قربان د مرم من
 جان قربان او کسه د وست لقی انسان کیمی دی
 یوزایل قالا نامرد او نا انسان د مرم من
 گد گد تاندیم من سنی هیچ یو خدی و فان
 بوند ان بله د اهی سنه بیر جان د مرم من
 او غلان او دی کی د وستن عیین د یه او زد ه
 غیبت الیان آدمه او غلان د مرم من
 تورک او غلى شرافتله د پر عمرنى سورد وست
 يال تا قلقلاتکچان د وراناد وران د مرم من

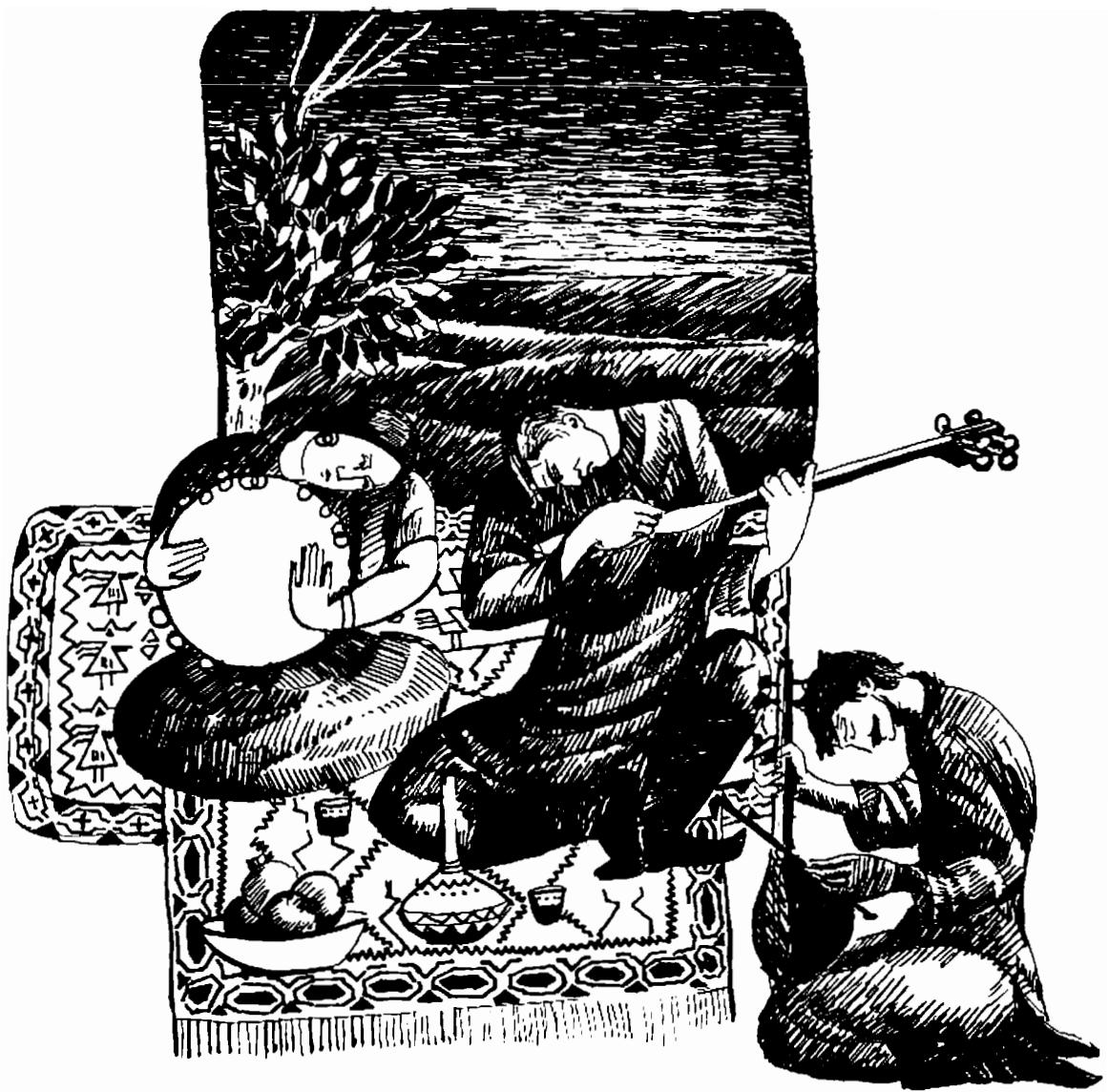

عمرم بویسی من اد مشم او ز خلقمه حرمت
 خلقمه ور بدی منه بو د هرد ه قدرت
 چو خد اندی بود و قما وطنین عاشقیم من
 اولماز وطنین ایستمیان شخصده غیرت
 بلبل کیمی هر گون او خورام باع و چمند ه
 تا کی ادم او ز گلشن گلزارمه خدمت
 گتیر هر گجه ساقی منه ور باره ایچیم
 قوى گد مسن عمرم هدرره وارهله فرصت
 تورک او غلى غزل باشد یب هر وقت کی یازاند ا
 یوز یول او خر رحمتك واحدین رو حنا رحمت

منه تز ساقی اماند ور اولرم باره يتر
 مزه لازم دگی توك بير قدح ساده يتر
 گوند وز اولمر سنه قربان ورسن باره منه
 گجه لر سن منى بيچاره نى سال ياره يتر
 گل ور مزه مى دن سورا قيماق دود اقندان
 مزه سز آقزمى بير يول نه اوولا رد اده يتر
 هجران داغنى فرهاد كيمى ايندى چاپرام من
 قويما حسرت منى، سن شيرينى فرهاده يتر
 گل آپاريازد بوتورك او غلى شعررين، بار صبا
 باکى شهرىنده سليمان كيمين استاره يتر

مى ايله موسيقى نن لذتى چوخ وارگجلر
 ياخشد ر ساقى اولا گوزلرى خمار گجلر
 بير طرفده نه گوز لدر چالنا ساز بالابان
 بير طرفده قره نى سز لييه بير تار گجلر
 مى ايله موسيقى دان سونرا گوزل عالمي وار
 آچاقويينس گيرسن ايستد گون يار گجلر
 بوسه دائم دود اقا گاهر ايانا قدان اويسن
 ياتميي بصبح كيمان اويندار اسان نار گجلر
 سن ياز خلقو اتورك او غلى بله عشقى غزللر
 او خسن بلبلسىز قوى اولله أغيار گجلر

حسرت قويib اغيار منى اول ياره نينيم
 د وندريپ آق گونريمى تاره نينيم
 عالمده فقط اوزگلمن بىبلىيم من
 افسوسكى گلم مائل اولب خاره نينيم
 سيرنى كيمن من سز لا رام اغيارن اليىندن
 هجر انلار اد يب گونريمى قاره نينيم
 دور ساقى گتيرمى منه ورباقريم آشدى
 مى دن باشكایوخ درد يعه بيرچاره نينيم
 تورك او غلى ديراولمادى قسمت منه يارم
 آيرلىق ويپىپ كونلومه مىن ياره نينيم

واراميد م گلچك بير تازه باغان وطنى
 اكجىدر او باغندى ا گل ريحان وطنى
 چمنى رىنگ اد جك قرمى گلریاز اولا ندا
 شىد ا بىبل اولا جاق او ند اغزلخان وطنى
 تو لكىلر كانه گيرىپ تولكلى صفتلىر اولجك
 ائللرىم بىلىجىگىدر ينه اصلان وطنى
 خلقنە ظلم اليان ، كور پشمان اولا جاق
 خلقىمىز قويىميا جاقد رد اھى بيرخان وطنى
 ياز اجاق خلقنە تورك او غلى بله ساره غزللىر
 جان د يىدر اد جك جانى قربان وطنى

گوريد يم من كوكنن نن شاهلارى پشمان اوليدى
يرلىرى د ائم قفس ياره كى زندان اوليدى
توضيدى بىر علاج سز د رد لره عالمدە شاهلار
اوچيدى كاخ لا رى تزلېكجه بير ويران اوليدى
شاه سون يال تاقلارين كاش كورا اوليدى گوزلىرى
اونلارى هيچ گولمېيدى د نيار اگريان اوليدى
خلقىين زالوكىمن قانن سوران د رباريلار
آرزومدر د وقرانىب او زقاننا قالقىلان اوليدى
اي كاش كى اولمېيد يم او ند اتورك او غلى د ير من
گوريد يم آغلىيانار د نيار ا خىندان اوليدى

يازد م بوقدر آغلاما جانا نما صبرايد
سرپىن د مه بوند ان بله د شمانما صبرايد
گرچەي بيگانه ورید رمنه چوخ د يل ياراسى
لقمان قىدر آزريايچانما صبرايد
باخ بو عالمدە منىم تكجه اميد يم سنسن
غم د رياسىينا غرق اولما قاد ون جانما صبرايد
مند ن سنه هر سوز د سه د شمانلار ايانانما
وفا لى سان گوزلىيم د وز هجرانما صبرايد
گل فصلى گلرم يانو اتورك او غلى د ير من
يارياكى سنى گتىرم او زىيانما صبرايد

با هم بیار یله مجلس پیمانه گوزلدى
 مهمان اولا سان سوگیل جانانه گو زلدى
 نازیس چکسن غرق ایده سن بوسیه هر دم
 قربان اولا سان بیر بیله جیرانه گوزلدى
 ناز سیز گوزلی نینرم من عالم میده
 اون سوز بوحیاتم دونه زندانه گوزلدى
 زاهد راهی سن مسجده سون قویمالسان بیل
 بوند ان بئله بوائللره میخانه گوزلدى
 تورک اوغلی د ان آرزو ندی هر کیم خبر آسا
 گوزاییلیه یاریم منه مستانه گوزلدى

بیرآه چک یم کی آحمد ان بتون باع و چمن سولدی
 اشد جگ آهمی گورد یم چمندی یاسمن سولدی
 گوراند ارنگمی هر کس بیلر کی اهل درم من
 غمندی یان مشامد ائم او گونن کی وطن سولدی
 آنسدم شمع کیعن یاند م آنایورد ون فراغند ا
 منیم احوالی کور جگ بتون دشت ود من سولدی
 پانیب عشقین د پارند ا کرم اصلی کنارند ا
 عشقه خاطرا اصلی کیعن مین غنچه د هن سولدی
 گجه گوند وز گوزیم آغلار آز ربا یجا نمه خاطر
 بیسان یو خد ریو غریبه د کی تورک اوغلی ند ن سولدی

مس حوسیبله بییر گجه میخانیه د وند وم
سرخوش اول سوب میخانه ده مستانیه د وند وم
میخانه لرین ذوقینی گورمشد یم از لدن
عشق اهلی اولا ن مجلس فرزانیه د وند وم
ساقی گتیرب باره گلگون منه وردی
اوید وم الینی من ره مردانیه د وند وم
میخانمه هی طعنه و وران زاهدی گسور دوم
چیخد یم چنا قیمد ان دلی دیوانیه د وند وم
شمع رخونون واله هی اولد وم یاریمیین
د ولا نوب باشینه من عشقده پروانیهد وند وم
اغیاریله گورد وم او قارا گوزلی نگاری
تورک او غلی کیمن خانه سی دیرانیه د وند وم

بیر سوزد گن سوگیل جانانه یارا شسین
عشقین آد بنا یازد یقون افسانه یارا شسین
بیگانه لره جهد ائله جان ورمه جهاند
جان ور وطنه حسنونه مردانه یارا شسین
ناد انلارینسان عمرونی صرف ایلمه هیچ وقت
عارف له دلان آد ووا فرزانه یارا شسین
آل قوینوابیر چشم خمارین می ایچاند
تا یاخشی سنون حالووا مستانه یارا شسین
بی ادب شخصله باده و پیمانه یارا شماز
می ایچ اربیله سنه پیمانه یارا شسین
تورک او غلى می ایچسون اگر عارفلرنن ایچ
سنون سورا قوى آدو وامیخانه یارا شسین

بود نیا د ائچه سوزوار هربیر سوزد ن گوزلد ير
 بیرى عشق و محبت د ير بیرى شعر غزلىد ير
 بیرى مرد لىك مرد انلىك د وزلوك ايله صد اقت
 او بيرسى ئوزد يلىمد ير هربيرد يلد ن گوزلد ير
 بیرى مى د ير موسى قىيىله ذوق و ريرانسانا
 بیرى گولدر حيف اولسون كى بش گون سونرا خزلدىر
 بیرى وطن ، فخر ائلىرى يولوند اجان وئرنلىر
 بیرى صلحى ياشاد يقجا مشكللىرى د وزلدىر
 بیرسى د ه آزاد لقد ير انسانلارىن آرزوسى
 آخر كلام تورك او غلونون يازد يقى بو غزلىد ير

حياتى شاهه كونلوم تىرە و تار ايستىر
 هميشه هممىد مىن بير عقرب و مار ايستىر
 ايستىر هېيج گولمسى بوند ان بله شاهين او زى
 بلبلن د ائم پريشان گلشن خار ايستىر
 د اغلسن ظلم اوى اولسەن تالان بود هەردە
 ازلىد ن شاهه خلقى د نيانى دار ايستىر
 راضىيم من تزكۈر اولسەن تاج دارن گوزلسى
 گونسرين زلت گوربەن نالە وزارايستىر
 ياز تورك او غلى سندە ياز خائىن شاهى رسواي الله
 شاهىلارن عمرن گونن كونلۇمدا بىمەرا يىتىر

بو قدر آهی گد پیر گویلره ، گویلرنیه یا نمیر ؟
دایانیدر دیسن چخ طبیعت ره داهی د ولا نمیر
بو قدر ظلم و ستم ایندی بو ایراندا اولر
بیر بله آه و غفان لاغنه ایرانلى او یانمیر
گناه سیز انسانلاری ظالم گنه ده بندە چکیر
دیسنه دیتلر د وراندی بو وزد انسیزاوتا نمیر
د اهي ظلمین آقاجن شمشیر عدالت کسه بیلمر
اود رکی مظلوم لارین آهنه ظالم لر اینا نمیر
د ولد رب ظلمله پیمانیه قانین فقران
بیلمرم جالادان یوخد وراونى ياكى جالا نمیر
یوخ جوانشیرله بابك کیمی او غلان د وقان آرواد
زمانه ترسه درایندی آنا اوغلاند اد وغا نمیر
گلمشدی آزاد لق بیلمند ک قد رنی تورک اوغلۇ دیر
او سببدن بلدر آزاد لق ایراندا دیا نمیر

سرین د مه بوند ان بله اغياره ياز خسان
اغيار قويار آخر سنى آواره يازخسان
توتما الين او زگلرین يارد سنه يانماز
او زد رد ينه بيچاره ايله چاره يازخسان
ايل دردى چكيب سن قاراساچلاري آغاردن
اد مه بوقدر سينه وصد پاره يازخسان
رحم اد بولوی گوزلسيرم گورنه زماند ور
قربان سنه چريبا او زوي ناره يازخسان
تورك او غلى سنى آند ورير رم عشقمه خاطر
اد مه بوقدر او زگونوي قاره يازخسان

عاشق گرگ او لسون گوزليم تللره قربان
يارين گوزنه بيرده شيرين د يللره قربان
صف عشقله سويدى ساراني آلدى خان چopian
باخ گورنجه اولدى ساراسى سللره قربان
پروانه كيمن يانسم اگر عشقمن او ديندا
يغ كولريمى ايله گنن يللره قربان
پروانه گرگده يانا او ز شمع اينه خاطر
گل بلبلنه بلبل ده اولا گللره قربان
تورك او غلين او زجانى اگر احتياج او لسا
هر آن اد جكدر وطننه ائللره قربان

سوگیلم عشقند ه سنون با قریم اولورقان گئجهلر
قوییر آسود ه اولا فکریمی بیر آن گئجه لر
غمد ن یمانرام شعله چکیب او دلانیسرا م
گل منیم حال پریشانیمه بیریان گئجه لر
گل گوزلیم سالدی ایاقد ان منی هجرانین گل
خسته اولا ن کونلومه بیر گل ایله درمان گئجه لر
گوند وز فرصتون اولمور گله سن یانیمه یاریم
هردم انصاف ایله ای گل گل بیزه پنهان گئجه لر
بلبل افغانیله آغلار می خزان اولسا گلی
رسمدی پروانه اولا ر شمعینه قربان گئجه لر
فراغند ا گلوم نی کیمن نالم چیخار عرشه
غملی تورک او غلی کیمی ایلرم افغان گئجه لر

منه ظلم ايلمه بسد رگوزليم گل سنى تاري
 اورگيم قانه د ونبد رگورسن يو خدی قرارى
 الين اوزمه اليمدن منه رحم ايلهای آفت
 چونكى جان قيمعتنه سوييتمش اول چشم خمارى
 عاشقم يو خدی گناهم كسليب صبرو قراريم
 قويما د ونسن خزانه عمر مين ايام بهارى
 بوگوزليمك بو ملاحت گوزليم سندە كى واردى
 نجه سويسن اورگيم سوييملۇ بيراوزگە نگارى
 گورمد يم عشقدە تورك او غليه همتا اولا بيليسن
 باخ بومن باخ اود الغيار اوزن انصاف الله بارى

منى مجنسون اليان سوگىلىمن گوزلرىدى
 نه زماندبو ييازق كونلۇم اونا مشتريدى
 مىين د فعه قربان اولا م گوزلرىنه آزدى گنه
 اوگوزلر گوزلى ، او زدىلىيمن ازىزىدى
 ياشى اونس دور اولا ييا اولمىيا آنجاق كى اونن
 ايستى قويىند اكى نارى يتشب درمەلىدى
 بلە مەپارە لرى د وقاماد يارم ياراد يىر
 خلخالى آستاراسى د وقا ائليم ھشتريدى
 گوردى تورك او غلىنى هركىم خبر آلدى بوسوزى
 جان آلان نازلى پرى سويىلە كىمن د لېرىدى

افسوس بوجه‌اند ا منیم عمریم بار اگدی
 مین درد یله قان اولدی اورگ د نیار ا گدی
 یخدی اوزاوین فرهاد اوگون شیرینی گوردی
 شیرین نجه گور ظلم الدی فرهاد ا گدی
 چاپدی وطنی اوزگلر هر یانی د اندی
 چایلار د اغليب چوللره هیچ دریار اگدی
 بود نیار ا هرکیم یاناراود ا قانان اولسا
 خوشحالینا هرکس ساد اگدی ساد اگدی
 تورک او غلنی هجران آرالی سالدی وطنن
 باخ گورنجه عمری یازقن بربار ا گدی

یارم منه جوورائید سده من مهریان اوللام
 هر گون د ولاب باشناپیر همزبان اوللام
 سن یات راحت ا ول ملکم اوزیاتا قوند ا
 منده گجلر صبحه کیمن پاسبان اوللام
 قهریله منه ترک الیب سن سفر اید سن
 شوقیله گلیب منده سنده ساریان اوللام
 مرمر سینه ره اکد گون اول جفت اناری
 د رمک هوسیله یاشیب با غبان اوللام
 یار چیخساچمن سبیر نه اینجیر یسرگونش آلتدا
 تورک او غلنی د بیبر منده اونا سایان اوللام

هنجه گل لره من بلبل مهمان گوريد يم
د اشم اولا رى بير باعچه د هند ان گوريد يم
اصله د هرد ه بيرده غنم اولمازدي منيم
آزاد اولا بير آزربايجان گوريد يم
ميمن آرزو لا ريم وارد رازلن د اورگيمده
گلسيدي وطنه کاش تازه با غبان گوريد يم
بلبل كيمى آه ائد مزد يم گل فراغنده
تابيرگون يوخ اولب ائلکه د ن هجران گوريد يم
قاليد يم او قدر نيارا، تورك او غلى د يرمن
هميشه خارا اولب وطنده د شمان گوريد يم

1

سال يار وا ييارم مني سن لست اولا ندا
دعوت الله ببيرگون نه اولار فرصت اولا ندا
دلبر آچيلر قول قاناتم شاد اولرام من
هريرد ه کي سند ن گوزلیم صحبت اولا ندا
بيرگون د ولانب باشوا قول بوينوا سالا م
اغيار مزن عمر گونسي ذلت اولا ندا
مین قربان کسرم هر قد مون د اگوزلیم
هجران قو تارب وصل بيشه قسمت اولا ندا
سنسيز چک يگم نسگلری تورک اوغلی ديرمن
اوند ا عرشن ايليرم آرامز خلنوت اولا ندا

فنه اوز وردى كد مجلسه جاناني چاقىرد م
 كد رى بو غماغ ايچون گوزلىرى جيرانى چاقىرد م
 آشدى گوستردى منه گل او زونى بليله دوند م
 چمنه نفمه د يېب غنچه خندانى چاقىرد م
 منه هجران يارالا رور مشدى يار يولند ا
 بىر علاج ايليه بود رده لقمانى چاقىرد م
 من اشد يم او تايىند ا آراضن غم يوخ اولبىدى
 غمىمى ادمكە دفع مندە سليمانى چاقىرد م
 گوزلەيم اولمادى تورك او غليه قسمت بوصال
 نينيييم قالد يم علاج سزىنه هجرانى چاقىرد م

گوزلەيم د رد يمى د وى سرريمى سن قان يازرام
 گوندە مىن يول د بىرم جانمى قىيان يازرام
 فراغند ا سنون گل يانرام هرگچە گوند وز
 والله هجرىند ا سنون باقرىيم اولرقان يازرام
 چك يم ذلتى من سويىلە مد يم هىچ او زووا
 قىيەدىم ايند يجان من سنەلان يازرام
 منى سالد ون اود ايارىم قويىب اغيارلەگدون
 ار د گون بوستمە آد و وانقصان يازرام
 ينه تورك او غلى د يېر مطلبىمى قان آلا گوز
 قاناسان قانمياسان سوگىل جانان يازرام

چو خد اندى گلميرمنه بىرنامه سى يارين
بىلعم نه قضاواردى باشىندا اونگارين
گوستردى منه گول اوزونى عاشقى اولدوم
قاشلارى كمان كىرىپىگى اوخ چشم خمارين
بىراوچى كيمن قلبىمىسىسى اوخلارى گدى
بىگانه لر ايچره يارالى قويىدى شكارين
بىر گون يته رم وصلينه من بختىم اويانسا
طوفانلى آراض آيرىلىقنى يخسار يوارين
د ونرم باشينا پروانه كيمن سوگيلىمن
بىرده قاپومىزدان او اگرسالسا گذارين
چخمىدى منىم اولد وزم افسوس كى اوپاتدى
اي كاش گورم اولد وزمىن بىرده چىخارين
بىر بلبلى كى عمرىنى صرف ادسه قفسىدە
فرق ائتمىز اونا فصل خزانىلە بهارين
تۈرك اوغلۇ نى خوار ايلمه بىگانه لر ايچره
اولماز گل اولا ن يىرده گل سوم حرمى خارين

وارد رخپریم شوگیل جانسان گلچکد ییر
صبر ایله کونسول گوزلری جیپران گلچکد ییر
وعده وریسد یرمنه اونازلی نگاریم
فرستد بیزه بیر گئجه مهمان گلچکد ییر
باخ بوقارا گونلر چاتاجاقد ور صونا بلبل
آه ایلمه چوخ ، فصل ، گلستان گلچکد ییر
باشلا او خى نفمه آزالیید ور قیشن عمری
یاز فصلی اولا ندان سورا لیسان گلچکد ییر
ایام خزانى داهى سن گورمیه جگسن
بوائلکه میزه بیر تزه با غبان گلچکد ییر
تورک او غلى یازاجاک ائلرینه شعر و غزل
بیگانیه مین درد بیزه درمان گلچکد ییر

یو خدر خبریم سوگیل جانانه دن آخر
توماری خبر بودل دیوانه دن آخر
مجنون کیمی هجریند هاونون چولله د وشد یم
او زدوم الیمی خانه و کاشانه دن آخر
بلیل نقدر چکسه جفا خوشد ور اونون چون
جانیس ره ور نرگس مستانه دن آخر
عادت دی یانسار شمعیله او زیاری برابر
یاند یقجاور رجانیسی پروانه دن آخر
منی زاهد مسجد ه سوق ادمه کی بسدی
کونسلوم نجه گد سن پی افسانه دن آخر
چاره سی عشق نه طبیب ره زاهد نه ره سند ه
ینه امید یم وارد ریخانه دن آخر
تورک او غلى ایچیب باده نی روحي تزه لندی
آرزم بود رائللسر ایچه پیمانه دن آخر

ای شرفلى کارگر د ورایندى د ورماق وقتىدر
 قان ايچن جلاد لا رين بويىنى بورماق وقتىدر
 هى سورپلار قانوى زالسوکىمن ار باوخان
 وركوراولسون اونلارى چون ايندۇرماق وقتىدر
 اشتدىب عمر ون بويى سونرا سنه حممال د يير
 وقت يئتب ظالملرىن آغزىنى جرماق وقتىدر
 ياتما غفلتن اويان عالم اوياندى كارگر
 ايندۇرماق آزاد بېرۇطىن اليىلە قورماق وقتىدر
 با خىتىرۇك او غلى د يېرۇورقۇى د اغلسىن ئىلم اوى
 ايندۇرماق ئىلەنلەر لارىن زندانه گرماق وقتىدر

سنون عشقوند ا وطن هر كجه طفيان الهرم
 اوگوزل آد ووا بوجانمى قربان الله رم
 او عزيز توپراقووا گىر د يىه بىگانه الىسى
 قويىمار ام كام آپاراکور پشيمان الله رم
 كىشمىدە عزيز اولادون قانلارى آخىدى
 غم يمه گون گلر بيرقانامىن قان الله رم
 بىگانه منى هيچ وعدە سىندىن آيرامماز
 وفالى د وستلارينان مشلكى آسان الله رم
 اوقيزىل گللىرون يانسىدا بىرخارگۇ رم
 تورك او غلى يىم من بىلبىلىكىمى افغان الله رم

وورما بوقدر تللروا شانه سوگیلسم
 دسته ايله اوسي چكمگینن يانه سوگیلسم
 ذ ولغونله منى راره چکيرسن خبرون يوخ
 گل قويما دوشم چاه زنخد انه سوگیلسم
 آلمایاناقه ديشلرمي قوى باتريم من
 درمان ديب آلمانى حكيم جانه سوگیلسم
 آچ قولارى سال بوينعاپير گورنه طبیموار
 دوند رمه بله باقریعنی سن قانه سوگیلسم
 انصاف ايله تورك او غلينى اينجده ياز قدى
 گل چك اورگوندا اونابيرخانه سوگیلسم

بس وريپ سند نيار اسن سيل كيمن قان کارگر
 ورميس بوشان حياته بير گوزل جان کارگر
 يانما بوجلار لا رين سن حالينا بوند ان بله
 دور اويان گل بير كره او زحالووايان کارگر
 چوخ سنى خائن رژيم لر ساخلييدر جهله
 ورد اغد ننگين رژيمى ايله عصييان کارگر
 گل ديان بوند ان بله ظلمن اونيند ه داغ كيمن
 او زاكينچى قارد اشن لا باغلابيمان کارگر
 نه ياتسان سسلير چوخد اندى تورك او غلى سنى
 او زاليين له ظلم اوين تزايله ويران کارگر

باخ سهند ه آد اش اولد ون گوزلیم د اغ تکی سن
 خلقه قلبوند ا گوزل تخم محبت اکیسن
 یاخشی اوز یوره مزن سن کیمی چو خد ور گوزلی
 ایندی گویچگلرین اما گوزلیم گویچگیسن
 گاهی بلبل کیمی نفمه د یسن با غد اچمند ه
 گاهی د اکھلیک اولب د اشد اقا یار اسکیسن
 گونش تکر ده قورقور آد ینی ائللرہ یايد ون
 گوریرم یازاندا یاد سینه سینه د اغ چکیسن
 شاعریم فخر د ر تورک او غلیه بوسوز د یرم
 محتسلر قابا قند ا ائلیمن بابکیسن

غملر منی بو غسا گوزلی داره چاقرام
 او ز عشق منی او زیار منی د نیاره چاقرام
 ال چکرم او ز سوگیلمن شهلا گوزن
 گوند وز سراغنند ا گجه رویاره چاقرام
 بلیل کیعنیم د ائم ایشم نفمه د ماقدی
 هر گون سنی ای گول سالارام یاره چاقرام
 ساقیله منیم هر گجه وار قول و قراریم
 السوان قد حسی الده تو توب باره چاقرام
 یارن گوزی تک مست او لا تورک او غلی قوی او لسین
 زاهد لری یوخ ساقی نی امد اده چاقرام

شعر لر

د اغلار

آيسينه وزاوستنده يرسالار اغلار
چاپا او ز آتینى د ورد نالار اغلار
چايلارن فەمد بېرگون گويدن شاخار
د وش لروزد ا بىتىرىمىن لا لاد اغلار
تکان لا روز د شمانلارا اوخ او لار
ايستراوندا چۈپىاننى چالار اغلار
كولك د ره لرە قارىين توکاند ا
اينانون قالرام نە حالا د اغلار
مەد اي كىد نى د مزىياد د يلىكىن
سيز منه آناسىيز من بالا د اغلار
شاعرىين شعرىينى سالۇن د يللرە
سوپىرم و رسوزد ال د الار اغلار
نبىن نى بوز آتى قالب بسوخولى
د ردى قىلىپىن زد ھ قوى قالار اغلار

قرانلىق گجده ياراشىير سىزە
گونوزلر آل گونش ياما زلا روزدا
قيتاڭ بولا قلارىن سولارى آخار
جيبرانلار سوا يېر شكلينە با خار
اتگوزد ا قويىن قوزى چوخ اولار
بېرگون گلر چىسىن د ومان يوخ اولار
اوجازىر ونىزە د ومان چوكاند ا
جيبرانلار آجىندان بويىنون بوكاندا
سنسىن قاناد لا رى گورىم فلىگىن
بالا آناسىينا آچار اوركىيسىن
سررمى د رد يىسى د ييون ائتلەرە
يترون گلچىك شان نسللىسىرە
باشىزى هەر زمان قارلىق قروولى
سيزەد رد يىن ديرايىندى تورك او غلى

آناتوپراقم

گولسن شهرته شانا توپراقم
جرأتى وارسى دانا توپراقم
سنيله آغلىب سنه گولمشم
اميد يم پناهم آنا توپراقم
آراض چايى بىزى آيرى سالاندا
د وشدى ائلکمبىزى نياناتوپراقم
شىريين نن آرالى سالدى فرهارى
بىراوت دوشىشىريين جاناتوپراقم
ظلمكار لا رسنى چاپدى تالارى
د اشلارون بوياندى قاناتوپراقم
جوانشىر بابكى سن بسد يىمسن
گونىيىسنى ستارخانا توپراقم
آيرلىق شربىتن ايچب گداندا
اوندا د ردلىرىمى سانا توپراقم

آرزومدر گونش تك دائم ياناسان
نقى رى محن وارام هانسى جلان
يونجالي ياما شلار قويىب گلمشم
سى من او زمه اميد بىلمشم
د اغلارين زيروسين د ومان آلاندا
ارد ولار او بالار گدى تالاندا
يوخ اولسن د نيارا آيرلىق آرى
آندا آغلاز آيرلاندا او لارى
فلكسينهون اوسته اور لا رقالارى
د اغلارون د وشى بوتون لا لارى
آزاد لىق گولندا سند ھگولىيسن
كوراوغلى نبى نى چوخ ايسدىيىمسن
تورك اوغلۇ د نياران كوچب گداندا
حجران خلعتن بىچب گداندا

خار هر مجلس ايلدى

كونلوم اوين هيىس ايلدى
يارياندا پيس ايلدى
بو محتلى آه زاردان
ورمه دى مايوس ايلدى
قيماق كيمى دوداقيندا
دستمالى خيس ايلدى
دوشدىم قرانلىق دومانا
قىزلىيدىم مس ايلدى
قسمت اولدىم غربت لره
چاكر مخلس ايلدى
ديلىيم رائىم شكايىتىدە
محجاج هركس ايلدى
يارمنى اختريب تاپهاس
خار هر مجلس ايلدى

ظالم فلك ياخدى منى
آخر منى بو فلاكت
دد يم قورتار منى دارдан
بيير بوسه ايستدىم ياردان
گوزبىم قالدى ياناقيندا
چوخ آغلارىم فراقيندا
اوگون كى گلد يم جهانا
دولاندرى بو زمانا
نجه دوزم بودردى لره
آخر منى نامرد لره
يارم قالدى ولايتىدە
آخر منى بوغرىتىدە
تورك اوغلىيم قلبىمدە ياس
ايىمىدكى كەنه لباس

ظفر نفمه سى

ايلقارى د وزاولسا ايگىت قىهرمان
 گجه د ن يول آچارگونه هرزمان
 صف چكسە دە اھرىمن لرىيولومدا
 ائلىيمۇن قد رتى وار دىر قولومد،
 د اغلارين باشىينا چىخارام يىنه
 سىيلد يىريم قايالار باش اگر منه
 سولغۇن گول كېمىد يىرامىد سىزاورگ
 ائللر بايرامىنىد ا اوزىم گولە جك
 يۈخ اولا جاق اورك لىردە نالھلر
 باش اگە جڭ بىر بىرنە لالھلر
 اونسىز بوحىياتم اوزم كولمە سىين
 صباح او خىاجام ظفرنفمهسىن

قارانلىق گجدە ايتىرمىزىپولون
 طوفانلار آلساد ابۇتون ساغسولون
 عەدىمە دايىاننام چىن ديوارى تك
 منه ياراشارمى قورخوب چكىيل مەك
 زمانن جوروند ان باتمارام ياسا
 منىم ئوز قد رتىم دە متىيىم اولسا
 اميد لە چىرىپىنسىر اورگىيم منىم
 آغىر يۈك چكسە دە كورگىيم منىم
 ظفترطبلىسى چالا جاقد يرائلىيمدە
 گول آچا جاق شعرلىرىم دېلىيەدە
 تورك اوغلو فخرائىد رآز رايىجانا
 من ايندى توشىمىدە قارا ئۇفانا

آل یواش یواش

آلساند ا جانى آل یواش یواش
قولونى بويىنوما سال یواش یواش
اغيارن اورگى چيرپيلسىن داشا
سنده او ز سازو چال یواش یواش
گل چكيم نازينى آى ساچى سنبل
توكولسون دو ناقد ان بال یواش یواش
عطرىنى آلا رام ام گور سما او زاقد ان
سورشسىن با شهان شال یواش یواش
منى مجنون ائدى بى سالدىن چوللرە
د وشدى اورگىمە خال یواش یواش

عاشقىم اولد رمه انصافون اولسون
گل اوتوريانمدا يانىرا اورگىم
گل چيخاك چمنه سيرادك قوشما
من سروقدنه اىد يىم تماشا
د ود اقلارين غنچە يانا قلارين گل
شىرىن شىرىن دانش شىپىن شىرىن گل
سومىشىم گىلدە سنى بولا قدان
گل با سىيم با غرىيما اويم يانا قدان
تورك او غلويا مآديم دوشدى ديللرە
سوئىپىم قولاق آس بو نىسگىلرە

آيريليق ياماندر

ينه صفرده در نگاريم منيم	آيريليق ياماند رهجران ياماندر
د وندى قاراگونه روزگاريم منيم	اوگدى الينى اوزدى اليمنىن
د وشمسمد اليجه من گزه گمزه	اوزون گجلرى قاتىب گوند وزه
د ونمزو گيلمن ايلقارم منيم	آتلسام طوفانا، اودا، د نيزه
اوترم د اغلارد ان تكانلى چولىد ن	آيرلسام وطنن آيرلسام ائلدن
قو يمار ام سوينسىن اغيارم منيم	اوجى يىم اوومسى ورمسرم الدن
قوى د ونسىن زند اناكلان حياتى	قرلىسەن اغيارن قولى قاناتى
ازلىد ن بو اولب شعماريم منيم	محف اولسن ايلرى گونسى ساعتى
ياردان آيرى د وشوب د وقما اليىنده	تورك اوغلۇ سوزقوشار آناد يلىيندە
آزرى اليد بىر د يارم منيم	بوسوزه فخرا در قلم اليىنده

اوظالم منى

باغلاندی زنجیره بیلگیم منیم
هیچ حاصل اولماردی دیلگیم منیم
بارماقینا اوزگ تاخیب آیرلدم
زای اولدی غنچه‌ده چیچگیم منیم
د ولی وردی منی سللرده وشد ووم
غم شله سین چکیرکورگیم منیم
یار اولدیم سوگیمه عزیز وطنه
ایندی داشدان چخیرچورگیم منیم
قوچ ایگید يالوارماز ظالم فلگه
گونگلر آچیلار اورگیم منیم

آیردی کند یمنن او ظالم منی
چاتندی آرزو سیناد وشد ووم غربته
حسرتله یارما با خیب آیرلدم
عشقمین ساراین یخب آیرلدم
آیردی لیلی منن چوللره د وشد ووم
گونرد ن آیلار دان ایللرہ د وشد ووم
یارغمی ائل دردی یوک اولدی منه
تهراند اد وشب رایشیم د وگینه
تورک اوغلی غم یمه تو شسون کلگه
د ورنالا رد وشسد ه غارا کولگه

زنگان خاطره سو

ملايم اسييردی يلى زنگان
بولا نق آخردى سيلى زنگان
گورجكىن او شهرى روح گلدى جانا
آنا من د يلى دى د يلى زنگان
منى آلقشلادى قوجامان شهر
گورد و مکى خوش گلېپ ايلى زنگان
مشتاقى من اولد يم شيرين ديللىرين
جنته بنسزير چولى زنگان
يارياقلار اوسته قونمىشدى ژاله
نه قشنگ آچىلر گلس زنگان
گوزل خرم دره جوان بير شهر
با قلدرا ئىلېمە بلى زنگان
تورك اوغلى شعر يازدى اونان خاطره
سونىيپ شىار اولا ئىسى زنگان

بها رن بشندە زنگانا چاتدىم
قورومش چايلارى گلمىشدى ديله
گوزلريم ساتاشدى گوزل زنگانا
اورد ان سلام ورد يم آذربايچانا
اصلانار يورد و ما من سالدىم نظر
قىزگلىن بزنيير هر سحر سحر
قىزگلىن آچاند اقره تللرىن
بليل لرا يستير غيزيل گوللىرىن
گونيد ه آچمىشدى گل او زدى لا له
راغلارا با خد يقجاڭدىم خياله
بىرييانى خمسە در بىرييانى ابهر
قره بولا قند ا انسان سلار گىز ر
باخاند ا بير الها م گلدى شاعره
آرزولا ر هميشه سعادت گوره

يارامين اوستشن ورويلار يارا

آى دومانلى داعلار آى غارلى داغلار   آى باشا چاتان و قارلى داغلار
سوزوم وارسيزله غبارلى داغلار   او زد وقما يوردىمد ادو شمشم تورا
حق دئين د يلمى چكىيلردا را

با خيرام يوردىما آذ رىسايجاندا   آيرىليق قلبىمى دوند رىب قاندا
آزادلىق گمىسى دوشوب طوفاندا   هانى اوستارخان چكسىن كناسارا
حق دئين د يلمى چكىيلردا را

ازلدن قسمتىم اولىبدىرغىرىت   اغىيارىن الينه دوشويدىر فرصت
كوراوغلو نسلينه اولا ندا تهمت   من نجه ديانىم با خيم آشكارا
حق دئين د يلمى چكىيلردا را

غفلت يوخوسىند ان اويانان ائللر   وطن كشىكىندە داييانان ائللر
اوزقىزىل قانىنا بويانان ائللر   طرلا نى يوواسىن و رمز درسارا
حق دئين د يلمى چكىيلردا را

بعضا او زد يلىين دانانلاردا وار   پول مقام او دانانلاردا وار
ترك ديلين سېرلەجەسانانلاردا وار   گونشلى گوند وزە دئيرلىر قارا
حق دئين د يلمى چكىيلردا را

آى داغلار باخىن بود ورسوزمىن دوزى   ايسترم اونلارىن كور اولسون گوزى
خاراولسون حياتى يوخ اولسون ايىزى   د رد يمى سوپىلە ديم اولى داغلارا
حق دئين د يلمى چكىيلردا را

تورك اوغلۇ يام آرىدم دوشسون دىللە   قوى شعويم جالانسىن جوشقون سئللە
يا يىلسىن هريانا بوتون ائللە   يارامين اوستونس ورويلار يارا
حق دئين د يلمى چكىيلردا را

بىزىم ائللر

قوج اىگىد لىرىسىد يىدر
 انسانلارى سىسىد يىدر
 آزاد لقى ايسىدى يىدر

بىزىم ائللر بىزىم ائللر
 سىزە قربان اوزم ائللر

آتابابا اوچاقىدا
 اوئن هر بىر بوجاقىدا
 مىين قىهرمان قوجاقىدا

بىزىم ائللر بىزىم ائللر .....
 سىزە قربان اوزم ائللر

تاكاودى ، اورلارى دىيارى
 اوردا وارغىرت دامارى
 جىنت ايلر هربەارى

بىزىم ائللر بىزىم ائللر
 سىزە قربان اوزم ائللر

آيدىن گۈنلەرە يول چكى
 هر اولادى انسان تكى
 نبى كوراوغلىسى بابكى

بىزىم ائللر بىزىم ائللر
 سىزە قربان اوزم ائللر

*****

فضولى واقف واحدى
سید عظیم له شاهدى
عمو اوغلۇ تك مجاهدى

بسد ييد ر بيزيم ائللر ....
سيزه قربان اوزم ائللر

سەھىند ييله سا والا نى
شاعر جوشگونلا، ترلانى
شهريار لە سليمانى

بسد ييد ر بيزيم ائللر
سيزه قربان اوزم ائللر

شيخ محمد خيابانى
اولدى خلقنین قربانى
(ستارخانلە باقرخانى)

بسد ييد ر بيزيم ائللر
سيزه قربان اوزم ائللر

مین صابوتک سوز استارى
معجزن د يللردا آرى
ياز تورك اوغلۇ اعتمادى

بسد ييد ر بيزيم ائللر
سيزه قربان اوزم ائللر

فهله لیگ

سرالد یب گون به گون خزان الدی گولسی د وند ردی خاره فهله لیگ
هریرد ه د انشد یم گولد لرمنه ...
وری اورگیمه یاره فهله لیگ
یارلدی اللریم هی اولدی قابار
یاتمام د گجلسر چکد یم آحی زار
چوخ وعد ه آج قالد یم تابار یمنهار
گونومی ایلدی قاره فهله لیگ
سورند یم توریا خدا قالدی اشیم
 سوره یلار قانصی سولدی سحریم
آزالدی طاقتیم بیتدی کسریم
د انیب د انسیب سویید لرمنی
ورمیب حقی قود یلار منی
گوزیمی آچاننان ظلمده یاندم
بیرچورگ د الیجاد و شب د ولاندیم
اورگیم هر لحظه ایستر ائلیمی
قویصلار د انشام ، آنا د یلیمی
هجران دردی منیم صبریمی کسیر
تورک اوغلی نن آهی اد مدی تاشیر
یوزیول چکدی منی د اره فهله لیگ

يولد اش اولدى غملر منيله

چخد يم گلشنمن باغ و چمنن
 اوند ا يولد اش اولدى غملر منيله
 وردى اورگيمه هركس بير يارا
 اوند ا يولد اش اولدى غملر منيله
 د وستلاركنا رمنان اكلدى گدى
 اوند ا يولد اش اولدى غملر منيله
 نهد اغد اگون گورد يم نده آراندا
 اوند ا يولد اش اولدى غملر منيله
 اونلارى گوراند اسينهم د اغلاندى
 اوند ا يولد اش اولدى غملر منيله
 دوست اولد يم آق گونن، او قاشى منن
 اوند ا يولد اش اولدى غملر منيله
 آرزولارد اليجه داغلارد ان آشد يم
 اوند ا يولد اش اولدى غملر منيله
 د وندى قره گونه بو روزگاريم
 اوند ا يولد اش اولدى غملر منيله..

اوگون كى آيرلىد يم آنا وطنن
 ال اوزدىم لا له دن هم ياسمن
 د اغلار د ومان اولدى بورندى غارا
 وقتى اياق قويىد م هربىرىد يارا ...
 شاد لقلار هميشه منى تركادى
 آزالدى طاقتىم كسرىم بيتدى
 او زوطن د اشيمى غملسى گوراندا
 او زگلر باغچە مين گولسون د راندا
 ئىللرىم اينچىلدى يابلار چاغلاندى
 گوردىم كى آنامىن د يلى باغلاندى
 هجران آيرى سالدى منى وطنن
 ال يمى اوزصرم د دى غم سنن
 كولگله ورشدم، قارلا ساواشدم
 اورد اد اغم گوردىم غمله يانا شدم
 تورك او غلى سوپلىرىگە اند اياريم
 سين مين تهمت وردى ئاظالم اغياريم

من سوزا گلم

د ورنا لار د وزلب قطار او لا ندا .....
گجلر قوتار ب سحرا او لا ندا
او زمان چاغرساز من سیزه گلم
بلبلر او خیب گوله او چاندا
او زمان چاغرساز من سیزه گلم
هجران بیزیم ائلن کو چب گد اندا
او زمان چاغرساز من سیزه گلم
اوغلانن بوینا قیزو رو لا ندا
او زمان چاغرساز من سیزه گلم
آریانی قورتار ب بو غداب بیچاندا
او زمان چاغرساز من سیزه گلم
ظلمتى بوقاندا يره يخاندا
او زمان چاغرساز من سیزه گلم
قربا نلقي كسب او نو سویاندا
او زمان چاغرساز من سیزه گلم
چای لارن سولا ری آرام آخاندا
او زمان چاغرساز من سیزه گلم
او اووه ايشگه ايشيغ سالاندا

د ورنا لار د وزلب قطار او لا ندا .....
ائلو زد ا او لکوزد ا خبر او لا ندا
داغلارن باشنان دوطان کو چاندا
مجلس لر قورولوب باره ایچاندا
ظالمین اوینسی ویران ار اندا
حضرت حسرتنه گلیب یتاندا
نوچه د ان توکولان سود ور لا ندا
عاشقان رچالاند اتوى قورو لا ندا
قیزل گل آچلیب عطر ساچاندا
او د وقما يورد منان غملر کو چاندا
داغلارن دالخان گونش چیخاندا
پار حورب حورگس ساچن سیخاندا
چاید انو د ولدر ب چایو قویاندا
کاسبن يوخسلن قارنى د وياندا
بو خدان يارد ور ب خمار باخنداد
گلینين الينه حنا ياخندا
داغلارین د وشینى گونش آلاندا

او زمان چاغر ساز من سیزه گلم	باقى ران گلانارقوناق قالاند ا
د شمان گوزینه تکان باتاند ا	بیچن چی لرخلورلری چاتاند ا
او زمان چاغر ساز من سیزه گلم	سوری گلیب یاتاقدن ا یاتاند ا
وطن گوزلینه گوزی د وشاند ا	شاعر تورک اوغلنن طبی جوشاند ا
او زمان چاغر ساز من سیزه گلم	اوزد و قمار یلیندہ نغمہ قوشاند ا

١٣٥٢ / تیر

بال کیمن دانشان د يللر نجه اولدی

منه سویله گوریم ائللرنجهاولدی
من گوران خوش گونرا يللرنجهاولدی
تایمله توشمه اوینیان زمان
منی دردہ سالان تللرنجهاولدی
د یرد گگولرد گ کفده د ماقدا
بال کیمن دانشان د يللر نجه اولدی
جیرانلار گزردی بیزد ن اوzaقدا
بیزه عطرساچان گلرنجه اولدی
د وشبدر یار یماکچان زمانلار
قویونلى قوزولى چوللرنجه اولدی

ای آنا وطنیم گوزل چاریماق
منیم یار یمد ادی هفتھلر آیلار
یار یما توشندا او آزر بایجان
سینهمی او خلادی گوزلری جیران
قیش وقتی کرسی ده یار اتاقدا
قالدی منیم گوزیم قیماق د ود اقدا
آتلاری چاپارد گ دردہ د اغدا
بلبل تک او خرد ق مشدھ باخداد
تورک او غلی سویلیر سیزه جوانلار
قورتاجی قواردی چولده چوپانلار

پیاز سوگیله

د رد یعنی سویلد م قلمه پنهان
گورد و م قلم یا زردی ایلدی ایان
د د یم قلم یا زما بیر لحظه د ایان
یا زسان د رد یعنی یا ز سوگلیمه

ظالملار و ریید ر قفل د یلمه

آیری سالدی منی آذربایجانان
یو خسلق فلاکت د ردی بیریانا ن
شکایت ایلرم باخ بوزمانان
منی حسرت قویدی د و قما چولمه

ظالملار و ریید ر قفل د یلمه

یا ز قلم د رد یعنی قارلی د اغلارا
اریسین توکلسن یا شل باغلارا
او شsson ببل کیمی قون بود اغلارا
عاشقم از لد ن قیزیل گولمه

ظالملار و ریید ر قفل د یلمه

ایللر دی تورک او غلی غربته قالدی
ناله سی افغانی گویه او جالدی
غصه دن اپریب یا زق قوجالدی
یا ز نسگلر می گوندر ائلیمه

ظالملار و ریید ر قفل د یلمه

سن منیم سن

زند ائد مه کي او زگنيں سن	بيلرم کي سن منيم سن
دلبر سن پيس اورگنيں سن	قاش قاباقون توکمه آئي قيز
گوزيا شوي سيل گن	گل درد يمى بيل گن
سوگilm سن گولگن	آلاماقي ياخشى د يسى
سوديم اندرد ياشندا	گورد يم کوچه باشيندا
گناه وار قارداشند	باجي سيندا گناه يوخ
گوزيا شوي سيل گن	گل درد يمى بيل گن
سوگilm سن گولگن	آلاماقي ياخشى د يسى
دير سنہ جان يازار	تورك اوغللى قريان يازار
آزرسايغان يازار	آق گونده قره گونده
گوزيا شوي سيل گن	گل درد يمى بيل گن
سوگilm سن گولگن	آلاماقي ياخشى د يسى

شاعر یاتما د یا زگنه

چيخد یم د اغا غارا با خديم
اند یم باغا بارا با خديم
اويانمارى قره بختييم

تلانلارييم د وشدی چنه
شاعر یاتما د ور یازگنه

تلانلارييم چنده قالدى....
اولاد لارنى سار آلدی
ناله م گو يلره او جالدى

د یوانه د ديلر منه
شاعر یاتما د ور یازگنه

يازد ور نالار قطار گلسيين
هجران د اغين فرهاد د لسيين
ايليم ائلكم بييرده گولسيين

سنبلريين د ولسيين د نه
شاعر یاتما د ور یازگنه

دو رنـاـگـلـسـهـ قـاـزـدـاـ گـلـرـ
قيش قورتار اـرـ يـاـزـدـاـ گـلـرـ
دـوـسـتـاـخـدـاـنـ اـيـوـاـزـدـاـ گـلـرـ

توك او غلىـ جـانـ دـ يـرـ سـنهـ
شاعر یاتما د ور یازگنه

گد يرايشا الله

جلادشاه ميد انان گد يرايشا الله
 چي خبر ديران نان گد يرايشا الله
 كاخ نيا اوران قالر ويранا
 يانكى لا رت هران نان گد يرايشا الله
 پهلوى طايغاسى اول دريه در
 قاراگون زنگان نان گد يرايشا الله
 امريكانو كرى شاه بى وجدان
 قان ايچان مغان نان گد يرايشا الله
 قاچر وطنيمىن شاه بى غير ت
 ظلملىر زمان نان گد يرايشا الله
 غم چكمىه اور گيم آچيل بير راهى
 چاپد قى پولا رد ان يوكن توبىدى
 مشد ولق وري سرم آزري سايجانا
 ساواك لار توللىكى تك گير بىلر كانا
 خبر منبع لرى ورد يلىر خبر
 قارانلىق قورتار آچيلر سحر
 مدرسه يرينىه چكمىشدى زندان
 آز قورد تك يد كى ايشد كى قان
 تورك او غلى غم يمه د وريدى ملت
 بيردە ئالملره ورمىگ فرصن

د وزگون قهرمان

زنجيردن آچيلسن بوانسان داهي
 ظلمدن قوتار سن بوایران داهي
 بلکه آيرلماسيين بلبل چمنسون
 امریکا انگلیس بو آلمان داهي
 بايگوش لا ريرنه ولوسه سالسن
 آزاد اولسن فهله بوده قان داهي
 قوى گورسن خلق مزشان بهار لارى
 چکمیلسین داغلار دان بیرد و مان داهي
 ياشاسن آزاد ليقد و شمرد يلنمن
 بير يولق محاوا لسن بود شمان داهي
 آق گونه چخاما ز كسى رنجبر
 قوى د ونسن ويرانا بوزندان داهي
 خلق نين يولند اكچير جان نان
 سند ه بوغفلتن بيرا ويان داهي

د وزگون قهرمانن بود ر آرزوسي
 قان ايچان شاهلا لارا دائم و رو شور
 خلق يولوندا كچير اشدان بدنه
 چخسن اژنبي لر بيزم وطن سن
 ظلمتن ييرنی قوى گونش آلسن
 آزاد لق نفمه سى گويه او جالسن
 ارن سين آل گونش بتون غارلا رى
 محوارگ وطنده ستمكار لا رى °
 قوزانب قهرمان آزر ائللنسن
 قويمر تفنگى يسره الين
 آزاد اولمينجا بتون كارگر
 گرگ استعمار لارا ولسن در بهدر
 گورورسن قهرمان قور خمرغان نان
 آلسين بيرانتقام خلق دوشمان نان

وورون دشمانلارى قوى عبرت آلسين
 او خسن تركينى قيزا وغلان داهي

د وري و قهرمانم غلبه چالسين
 يازسين بو تورك او غلى يارگار قالسين

سلطنتن قان گوریم

ظالمو ایندی گون به گون حالی پرشان گوریم
بوياخنخدا اونن کاخنی ويران گوریم
قور تار عمری د اهي سلطنتن قان گوریم
قالميدر خائينن غيرتله آر ناموسی
قوزانبد ريوخود ان قهرمان ائلرها موسی
قورخوستند ان سارالهدی رنگی گلمراوزونه
اويانبد ريوخود ان خلق با خمير سوزونه
آز قالب خارمغولا نباتابيرجوت گوزينه
قالميدر خائينن غيرتله آر ناموسی
قوزانبد ريوخود ان قهرمان ائلرها موسی
پتشبد پر زمانی ظلم اوی بربار اولا جاخ
قهرمان ائلرريمز بييرد اهي آزار اولا جاخ
مظلوميله محرومین د او رگی شاد اولا جاخ
قالميدر خائينن غيرتله آر ناموسی
قوزانبد ريوخود ان قهرمان ائلرها موسی
وار اميدم گد جک در آراد ان ظلم و ستم
خلق ايچن چي خاجاق غصه گد رد رله فم

يقييم وار اولا جگ ائل او بالا رىيردە باهم
قالعىدەر خائىنن غىرتىلە آر ناموسى
قوزانبىد رىوخود ان قىهرمان ائللرها موسى
سالا جاڭ ائللرىمىز بىردى شاھن داش باشا
با جلاڭ فخراد جگ اوز قىهرمان قارد اشنا
يا زميجىڭ شعرىنى تورك اوغلۇ داھايىز ياشنا
قالعىدەر خائىنن غىرتىلە آر ناموسى
قوزانبىد رىوخود ان قىهرمان ائللرها موسى

١٣٥٢ / تىير

منیم من

قد رتیم عزّتیم جانیله تنسم
 ازلید ن آخره منیمسن منیم
 سنه قربان اولب قیزی او غلانی
 باتمیجاق خلقین توکلان قانی
 کورا او غلی نبی لر گورب قوجاقون
 همیشه یانا جاق یانار او جاقون
 وطن د اغلارننان چکیلر غبار
 د وشمانلار ازیلر اولا ر تارومار
 چمند ه آچیلار لاله لر گلر
 قورتارار وطنن گد رنسگلر
 بوین ایمشق قاری جلار ا
 زره قسمت اولسن خائنه یار ا
 همیشه اولبد رایگید اولا غسی
 جلالن گوراند اکوراولر یاغی
 د ونجک ویرانا قار ازند اسلار
 آزاد لیق گورجك بیزیم انسانلار
 تورک او غلی اونلاری سویر بیر جان تک
 د وشمانلار گوزنه باتر تکان تک
 اسفند / ۱۳۵۳

ایگید لر بسلیان آنا وطنم
 چخاماز هیچ ظالم سنی او زونه
 چکیلر د اغلارین بیرگون دومانی
 قهرمان خلقیمز آلا جاق قصاصی
 بلبلر بسلیب هربیر بوجاقون
 غم یمه ظالملر سنی د اساماز
 قهرمان خلقمه بیرجه سوزیم وار
 د اغلارتک د ال د الا اگر بیزور سگ
 اوند ا نفمه د یرشید ا بلبلر
 او خیاریخ یازاریک آنار یلند ه
 بیزی تانیلار بتون د نیار ا
 فویمارق هیچ زمان بو آنا توریا ق
 وقارلا د ایانیب ساولان د اغی
 سولند اشاد اغی ساغندا سهندی
 غم یمه گلچک شان قهرمانلار
 گد جک آراد ان ظلمیله ستم
 د وردی خلقیمز شیر زیان تک
 الیمد ه قلم د ونب سونگیه

قانلى ميد ان

بوايل قلبىرسوكولدى او زلر جرلىدى
مین مین انسانلارا گوله ورلىدى

ميد ان ژاله ده بش مین قرلىدى
ژاله سى لاليه دوندی تهران

بوايل داغلارين زير و مسى اولى دومانلىق
ايранن هر يرى وردی قربانلىق

جلاد د اقالمارى زره انسانلىق
ژاله سى لاليه دوندی تهران

بوايل قهرمان تربيزيم قانابوياندى
تربيزن سسينه ايран اوياندى

(۱) ظلمين قاباقدا ارسلر د ايياندى
ژاله سى لاليه دوندی تهران

بوايل ملت بير بير نند رد ينى قاندى
كيملىر خلقه د وستدی كيملىر و شعماندى

د اغلدى اصفهان آبار ان يياندى
ژاله سى لاليه دوندی تهران

(۲) بوايل خونخوارن قوشونى خلق اوينىندە
گوله نى ياغدرىپ قردی مينىندە

---

(۱) - ارسلر = كشيلر - مرد لسر   (۲) - اوينىندە = قاباغندى

اون بيدى شهرپور جمعه گونينده
زاله سى لاليه د وندى تهرانى

بوايل اوگوزل زنگانا قانار توکلدى
كرمانشاه كرمانش قلبى سوکلدى

قم ايله مشهدن قدى بسوکلدى
زاله سى لاليه د وندى تهرانى

بوايل شرم الهای ارتش قارداش با جننان
ساتلما اولمسن قورخما آجننان

ره ظالم ال گوتور تخت تاجوتنان
زاله سى لاليه د وندى تهرانى

بوايل زاله يه آغلارى بتوان انسانلار
اورد اشميد اولدى قيزلا ر اوغلانار

سئل كيى توکلدى گناه سزقانلار
زاله سى لاليه د وندى تهرانى

بوايل مين هموطنيمزند اناد ولدى
آناسار مله دى باجي باش يوللىدى

آرزولا ر اورگدە سارالدى سولدى
زاله سى لاليه د وندى تهرانى

بوايل باشد ان باشا قره گىمى ھووطن
نه بليل او خدى نه گولدى چمن

آچميپ گولمدى سنبل ياسمسن
زاله سى لاليه د وندى تهرانى

بوايل ظالم مين اورگلرى د اغلاقى
نسگلر اورگدە ييارا با غلادى

تورك اوغلۇ يازاند ا قلم آغلاقى
زاله سى لاليه د وندى تهرانى

کاسېلق

د يار غربته سالدى کاسېلق
ياخامنان يا پشب قالدى کاسېلق
من قوديم سولمنان اوچىخدى ساقدان
قولمنان گوجمى آلدى کاسېلق
اوزومه با خمارى قوهى قاردا شىم
آخر اورگىمى دلدى کاسېلق
آچىلمىر كونلۇمن سىلىنمر پاسى
قىتىرپ باشىما چالدى کاسېلق

آغلە - آغلە آيردى منى
مال د ولت اليمە گلمىش گدى
خجالت ايلدى آرواد او شاقدان
د وينجاتا پار يم نباتى ياقتان
آخى گوزلر يىمن توكلدى ياشىم
چوخ بلالر چكدى بلالسى باشىم
يازق تورك او غلويم ساخلارام ياسى
ايىمە گيائىدا تازە لېس اسى

١٣٥١ / تىير

قید ون بلهلر آذربایجانا

پیورد نی ترک اد یې گدا ان ببلسر
ینسی دن یاز گلییر آچلییر گللسر
کوچوون چاتماقدا د ریوقارا ایللسر
پرواز اد یې گلون باغا بوستان
قید ون ببلسر آز ریا یاجانا

سیز گلسوز وطنە د ورنالار گلر
جیرانلار اوینىب قىوزولار مىھر
گونش دە ظلمتىين باغرىنى دىلر
د ولا نىير بود وران كچىر زمانا
قىيد فۇن بلبللىرى آزىز بايجانا

د ورنالارلا با هم ورگ سس سسه
بو آناتسویرا قم گلسين نفسه
قوی جهان دار اولسون نامرد ناکسه
مرد ایگید لر د ورب چیخس مید انا
قید ون بلبلر آذر بایچانا

وقار لاد يانىب يىرنە داغلار
داغلارين قويىندە قىينر بولاغلار
سەندساوالانى سىزى سراغلار
فخرا درائللىرىم بوسالانى
قىدون بلبلر آزربايجانا

ھميشه يانىدر وطن اجاقى
يولوزى گوزد ير هريير بوجاقى
ھرييردن ايستىدر آناوجاقى
قويميون آنانى سىز يانا يانا
قىدون بلبلر آزربايجانا

بوپورى دون ھرييرى بىزىم د بىزىم
آنا وطنىمدا قالىمىب د وززم
يولوزى گوزد ير پايتخت تېرىزم
فرصتى ورميون بىردى د شمانا
قىدون بلبلر آزربايجانا

داغلارن باشنان گدرغبارلار ...
گون چىخان زماندا ارىير غارلار
ترلانن يورد ونان چخاجاق سارلار
وروون بومىزدە نى وروون ترلانا
قىدون بلبلر آزربايجانا

بتویوزدن هرییری شرفدی شاندی
شریف انسانلار ابور امکاندی
اود لار دیاردی آذریایجاندی
همیشه مسکندر بسورا انسانا
قیدون بلبلر آذریایجانا

بوشپراق بابک لر او جالان یردی
کوراو غلى شاهلار دان تاج آلان یردی
نبى ظالماردان باج آلان یردی
اود رکى لاله سى او خشیر قانا
قیدون بلبلر آذریایجانا

بو یردن قوزانب شیخ خیابانی
بو یردن قوزانب دکتر ارانی
بو یردن قوزانب بهروز دهقانی
گونییر ائللریم او حیدرخانا
قیدون بلبلر آذریایجانا

اختایم بهرنگم بورد ابوی آتدی
بهرنگین قلمی خدقسی اویاری
یا بیلدی جهانا قول بود اغ آتدی

سونگوتک سانجلدی قاری دشمانا
قیدون بلبلر آذریایجانا

صفر قهرمانی بیز بویگ انسان
چکدی حق یونند او تزايل زندان
آخر زندانلاری ایلدی ویران

فخرادر انسانلار او قهرمانا
قیدون بلبلر آذرایجانا

گلون قوی قالماسن بلبلسز باغلار
ینه ده گل آچسین گلی بود اغلار
اصلانار یوردی بیزم بود اغلار
بورد استارخاناردوندی اصلاحنا
قیدون بلبلر آذرایجانا

تهراندا کاشاند انه وارمشهد
صفا وار وطنده صفا وار کده
قارد اش قارد اشینا یتشربرد
انسان او زیور و نسی قویماز ویرانا
قیدون بلبلر آذرایجانا

قیدون عاشقلار گوترسن سازی
چالسنار جنگنی همدہ شهنمازی
باره ایله قورداق بیزدہ آراضی
یا ییلسین شهر توز بتون جهانا
قیدون بلبلر آذرایجانا

گلۇن نفمە د يسون آنا د يلىنده
لا لىھ تك قان اولىب باقىرى گولىنده
انسان عزيز اولار دوقىما ائلىنده
با هم نفمە د يىگ ترە باغبانا
قيىد ون بلبلر آزربايجانا

تۈرك اوغلى خلقىن قدرينى بىلەر
آغلىيان گۈزلىرىن ياشىنى سىيلەر
قيىدى سوز وطنىه اوركىن گولەر
اوندا غىزل يازار چوخ شاعرانا
قيىد ون بلبلر آزربايجانا

آراض

سنن بيرجه ديلك آراض
 سنى توتسن فلنك آراض
 يرنده اوالار قالادون
 ايلدون چوخ كولك آراض
 ديللىرى داشم دووادا .....
 كىمد يك چورك آراض
 گجه گوندوز نسگل يازدق
 قويىد ون بير گولك آراض
 قوشتك آراض قراقند
 گل بير قورى گورك آراض
 هجران سارالدى رنگىمى
 يوارمى بير كلك آراض
 كسىين ثمر سىز بود اغن
 نجور عصر سورك آراض
 كرم ايترب له له سن
 ايندى چكير كورك آراض

ايللىرى بويسى ديله ميشك
 نىه كسييسن آرانى
 يخدون او بالارت قالادون
 بير وطنى پار چالادون
 گوى گوپرچنلىرى يوودا
 ايلى قارداش بير سفرادا
 كولك وردى يولدان آزدق
 سن ايلدون هى لجبازدق
 كونلوم ائلىرى فراغىندا
 گز يير قارداش سراغندا
 توتان يو خدى او زىگى
 سن بوقسان بېرنگى
 بهابان يوخ بئلله سين باغان
 آيرى گوراندا شاه داغن
 يخان يوخ ظلمن قلعه سن
 باخ بير بىلە غم شلە سن

بوتاين باقلميد رد يلى	او تايىن او خىر بلەلى
چكىربىزم اورگ آراض	نېرچكمىز بونس گلى
واردرا ورد ايسزلىرىمىز	درە تپە دوزلىرىمىز
ھى اولبىدى الـك آراض	بىزىيم آغلار گوزلىرىمىز
داغلىمىيڭ ساقاسولا	يۈل ورورگ بىر قول قول
ظلىمن آدن سىلگ آراض	آزربايجان آزار اولما
بىر بىرنىن نسگلىرىن	قوى آزربايجان ائللرىين
دردغىمن بىلگ آراض	تۈرك او غلى تك بلېلىرىن

مەد اد / ۱۳۵۲

یانا قون منى

مبلا ايلدى ياناقون منى
دانشدون جذب ارى بوداقون منى
پاچىزدان بىھاردان يايىدان ايسترم
سالبدى چوللره سراغن منى
سنى من سومشم والله ازلسىن
يائىندر رب ياخسار اچراغان منى
ماراللىن جيرانن آيرى سالبدى
گون بهگون قوجالد رفاغون منى

سنى گورمینجا بىلمىزد يم عشقى
گوزىمىن دىللدىم قره گوزوا ...
من سنى اولدو زدان آيدان ايسترم
د رەدن تېەدىن چايدان ايسترم
د لېرىم گل د انش شعردىن غزلدىن
د اھى ال چىڭىرم سەنتك گۈزلىدۇ
د اغلارىن باشىنى د ومان آلبىدى
تورك اوغلۇ غربىتىدەدارد اقالىبدى

محروم اردیه او نازد ان منی

با خشی غمزه ید ریرشی نازلی
گندی محروم اندی او نازد ان منی

ضایفلا مشدم من د وزلی د یلنہ
حکیم پھریز اندی او د وزد ان منی

گولاندا آچاردی گل د و اقنداد
بیتربدی لاله لسر او ز یانا قیندا

گجلر آغلارام من فراغندا
فلک آیری سالدی او قیزد ان منی

یارم نفمه د یب چالاردی سازدا
گوزیم قالدی متیم او سرو سازدا

قرار قوید ق آلام بھاردا یازدا
خرزان آیری سالدی او یازد ان منی

گل یارم من سن سیزد ار اد و شمشم
هجروندا آه ایله زار اد و شمشم

مین مین کوللکرہ قارا د و شمشم
گل قوتار سویو خد ان ایازد ان منی

بلیل کی آیرلماز یاشیل چمنن
اول سمدہ د و نصرم آنا وطنن

کچرم یولندا باشد ان بد نن
چکسلہ دارا د ابو غازد ان منی

تورک او غلس نن باغری هی اولاد شان شان
گوراندا بولینب بو آذربایجان

بویا مان گونمده یو خدی بیس انسان
کچرد سین او تایا آرا ضد ان منی

په‌خ‌لار مجسمه نېي

گلسوں گدگ گزه گزه ایگید لسر شهری تربیزه
 تبریزک دیگ ائلیم زه ینه دشمانا قدرتن
 گستردی اوز شهامتیز

 تاریخ بوبی ساواشند ا دروب طوفان قارشند
 بهمن آینن باشند ا غیرت قانسی جوشان گلدی
 ینه ده آدی یوکسلدی

 سالدی اوzon طوفانلارا ضربه وردی دشمانلارا
 امید وردی انسانلارا شنبه گونسی سحر سحر
 باتدی قاناقوزل شهر

 خیاباند ا آتابابا الا با هم ورده رال دال
 وقتیدر وور ورمابابا الا یو مورقن دوینندی
 آزاد لیق وقتیدر دئیدی

 سسینه سس وردی ائللر آل قشلاری شیرین دیللر
 قفسدکی شان بلبللر او خود لار بیاز نفمه سین
 یاید لار ظفرین سسین

 قورخما گلدیم دئیده دئیده جوانلار د ولد و سونگوبه
 آخدیلار کوچه تنگیه ظلمین اوینسی يخماقا
 آزار بیرگونه چیخماقا

ينه د وردی ستارخانلار نعره چکدی قهرمانلار
 ایتدی گوزدن پاسبانلار خبر ورلد تهرانا
 دلى لىرچىخېب ميدانسا
 د شمن اشد جگ بوسوزى گوزى
 نقشه چکدی شخصاً اوزى دى قرون جوانلارى
 منه لازم درقانلارى
 بىگانه د يون آدنا رحم اد ميون اولادنا
 كيمسه يوخ چاتىسن دادنا بلە فرستت تو شمىزالە
 باقليلون تىز مىثلىله
 جلال قوشنىن چاقىرىدى گولە ياقشىش تىك ياقرىدى
 د دى ستارلا باقىرىدى قرون قورتارون قالماسىن
 قوى سىلىرى او جالماسىن
 خائن شاهىن فرمانلارى قورخد مادى جوانلارى
 سىلىدى ايگىيد جانلارى گلۇن ورگ بىزىدال دالا
 اولاڭ ئىلىدە بويىگ قا لا
 د مىر چىن فەھلە لرى چاقىرىدى ايلەك چىرى
 استاندارى بى پىدىرى اوول بويىنى بور خىدالار
 سونرا او يېنى يىخىدالار
 باشماقچىلار دستە دستە زنجىرتىك اولىدالار بستە
 دلى لىرتىك بىرگۈرسىتە كلانترى نى آلدە يىلار
 افسرى چولە سالىدالار

د شمان اوین ، باشمەدار رارآقا جن آسمشەدار
 اشەدار و اشمەدار تدبیر توکدی جوان قوجا
 هامسی د ولدى آقا جا
 چاغردار مىھەمەنی آلدی اليئە قەھەنسى
 يخەدار مەسىھەنی باشەن قولاقن ازدىلىرى
 نەشنەن اوستەن گۈزدىلىرى
 گۈلدی گولستان باغسى نەرە چەکى اوستا تاغى
 اليندە زنگان پېچەغانى شەركىمى چىخدى ميدانما
 ضربە لەوردى د شماندا
 رىستاخىزلىھ كلوب ياندى ائللەرىمن گوجن قاندى
 تۈرك د شمانى سانجلاندى اوپىلدى كى بو تېرىزلى
 د ورب يىنە أمير خىزلى
 ياز تۈرك اوغلۇ او دلو سوزى قوى اويانسىن ملت اوزى
 كور اولسن د شمانىن گۈزى آنار يەم آزار اولسن
 آز رىايغان بىرشار اولسن

عزیز آنا

هر شئ دن عزیز سن، سن منه آنا
سسلیاند ا سنی، د ییرد ون جانا
سن سیز بو اورگیم د ونبد ور قانا

د ولانېب باشوا قادر وی آلام
آر ووی د نیارا د یللره سالام

سزیمی سوزیمی تک سن قانارد ون
آغرياند ا باشم او رايانارد ون
من ارسه گلينچان گونرسانارد ون

د ولانب باشوا قادری آلام
آرد ووید نیارا د یللره سالام

گجه لر یو خی سز قالد ون یاتماد ون
یامان گونرون دامنی آتماد ون
هوسه لذتله منی ساتماد ون

د ولانېب باشوا قادر وي آلام
آدر ووي د نیارا د یللره سالام

تک سن تورک اوغلین ایکی گوزیسن
غربیتہ قالمشام نجہ د وز یسمن
اٹلیمن اٹلکمیں شیرین سوزیسن

د ولاقا م ساله د یللره د نیارا د آر ووی د لام قاروی باشوا نابوله

۱۳۵۱ / آذر

منیم تبریزیم

قوچاق ایگید لره اميد لسرور ان
اود ورسا غلیفینا سوز قوشورا من
یئنه ده قیزاریب گوزلرین سنیس
سنیند ه آلیشان اود ینا قربان
قرانلیق چوکوبد ور وطن اوستنله
اوجالسین گویلره دادی فریاری
قویماین د شمنلر گلسین او زونه
قوی جهان اشد سین یورد من سسیس
وقتید ر د شمنه و ئرلیسین جواب
مثل وار، تک الدن بیرسنس او جالماس
یورد و مزا تزه قانون یازیلسن
یئنه د نیا د ئیسین بیزه قهرمان
ورون د ان یریند ه آچلسن سحر
ضربه لرا ند یرین قاری جلادا ...
د وروبلار ائللریم ساع سولند ا
با خین کور کلد ه چکیلن یوکه
شرفله یاشایب سیزین اجدار پیز

دو شمنلر ئونوند ه سینه سن گران
یئنە طوفانلارین ائونوند ه سن سن
یا ایلدی د نیا یا ظفرین سنین
ای منیم تبریزیم آد ینا قربان
ای منیم ائللریم صف چکین یئنە
ورون جلاد لا رین سیلینسین آدی
اوخ کیمین سانجلون د شمن گوزونه
ائله نعره چکین د اغلارتیترسن
قوی قالخسین آیاغا ارد بیل سراب
های وئرسین او یاندان او رمیله سلماس
ورون ئالملا را، مزار قازیلسن
یو خود ان او یانسین میانازنگان
ستارخان آد ینا فخران شهر
ایگید عمۇ او غلونو بیرسالین یارا
د و گوشلرباشلا نیب وطن یولوند ا
با خین کور او غلو یاباخین بابکە
قوچاق نبو کیمین او جالسین آد بیز

د اشنین اوستند هقالماسين د اشى
گوزتىكىب قهرمان ايگىد تبرىزە
امىد لىر سنه د يرمنىم تر بىزىيم
تورك اوغلۇ آدوى دىللەسالسىن

ورون خائىلرىن ازىلىسىن باشى
قوجامان ائللىرىم گوزتىكىب سىزە
ازلد ن آخرابىزىمىسن بىزىيم
ورون ظالملرى قوى عبرت آلسىن

اسفند / ۱۳۵۶

سن عاشق حسن

قوی کسیم قربان آی عاشق حسن
گورنجه جانیله تن عاشق حسن
پاستی کونلرین پاسین آلگنس
صد فلی سازننا سن عاشق حسن
ايلنن یاشیب ائلیله اوچال
د وشسده سا چنا د ن عاشق حسن
بابکیم د وشمانین بویننى بورسن
آلاند ا وطنی چن عاشق حسن
سویله مجلس لرد قورقود بابانی
اونداند لدن بمه ان عاشق حسن

تبریزد ان تهرانا تز تز گلگنس
قریلیگ اود وند اوست توتوب یانسر
بیزم مجلس لرد (دیل قم) چالگنس^(۱)
وطنده بیزلری یار ا سالگنس
اورگیم یانقدر یانق کرم چال
شرفله عمر سور شرفله قوجال
وقتنده جنگی چالد لی لرد ورسن
نبی ده ظالمین گوزنس ورسن
تورک اوغلی یازبدر گزائیل اویانی
تعريف ائد سارانی هم خان چوپانی

فروزد بین / ۱۳۵۲

تبصره : د یل قم = هوار آهنگ

د ورنالار

طبعیعت اوز او زه گلان زماندا
 گونش او خشاياند آآناتوریاغی
 سونالار رسیل کینب گوله گلنده
 ب福德اران مفانا او زردی گویده
 او خ آتیب بیرسین وردی بیرآند
 ظلمدن بویاندی قیزیل قانینا
 حیاتی شمع کیمین یا نیب آریدی
 دسته دن آیریلیب پئرہ دوشند
 وئرد یلره امسی قانات قاناتا
 د وستنی وئرمە د یلرا ووچی الینه
 خطرلى یولاردان اوچان د ورنالار
 ایسترم یولا ری او غورلى اولا ...
 یئنه سوئیماری او د اش اورگس
 ظلمین آلولاری گوزندن آخدی
 یئنه بیربیرینه اولد ولا رد ایاخ
 باشقا حیوانلارا تله قورماغا
 جان آلد نیانین گوزلریند ن
 عار اولسن توتوقوز بله یولا را

یا زگونى چیچکلر گولن زماندا
 قوشلارین یو خدان او يانان چاغی
 چایلار داد یل آچیب دیله گلنده
 د ورنالار قطارلا رسوزودی گویده
 بیراوچی اونلارین د وردی یولند
 او خ گندیب د ورنانین د گدی جانینا
 گوزونن قاباغین د ومان سورودی
 زاواللى د ورنانین یاراد وشنده
 د ورنالار بو زمان گلیب فریاد
 د وشمینین ئوننده گرد یلر سینسە
 ب福德اران شمالا کوچان د ورنالار
 یئنه قطار لانیب د وشد لریسولا
 اوچنن غضبد ن اسدی تیلگى
 اونلارین داليجا با خديقجا با خدى
 د ورنالار گند یلر اول کى سا ياخ
 اوچورد ایولا ندی چوللرە د اغا
 بیلمرم بوطالم اوچلارنى د ن
 تورك اوغلۇ سویلیر بو جلال لارا

گل منى بو غصەدن قوتار

منى مجنون اد يب آى گدان دلپىر
سن گدان زمانسان اولد يم در به در
اوت توتب اورگىيم قان اولدى جىڭر
گل گىن گجمز قوى اولسىن سحر

گل منى بو غمنىن غصە دن قوتار

گلمسىن ففانىم گوپىلرە چاتار

گل منى مەختە اود لارا سالان
هجرانىن كۈنلىمى ايلدى تالان
ورد يگۇن وعدەلر اولماسىن يالان
گل بىر گۈرنە چكىر بود ارد ا قالان

گل منى بو غمنىن غصە دن قوتار

گلمسىن ففانىم گوپىلرە چاتار

چوخدان دى حىرىتىم چاتما قاشلارا
كۈنلىمە باغلىد يېر قره ساچلارا
قاشدۇن جىران كەمىن سن ياماشلارا
آھمن اوخلارى دىيدى راشلارا

گل منى بو غمنىن غصە دن قوتار

گلمسىن ففانىم گوپىلرە چاتار

در دیمی داغلارا گاه در دیم داشا
ائىمە ئىلکمە بىرداھ قارد اشا
ھر كجه گونسە وز دیم سىر داشا
بىر سوپىخ قانىلە ادمە تماشى

گل منى بوغمىن غصە دن قوتار
گلمسون ففانىم گوپىرە چاتار

بوينما گل بىر سال قولاش قولارى
خيالىم قوش كيمى گزير كولارى
ساقلارى دولا نر گاھدا سولارى
بس نىھ ، قورتار مەھجان يولارى

گل منى بوغمىن غصە دن قوتار
گلمسون ففانىم گوپىرە چاتار

د يد رگىن گوراندا دوقما ئىلىمىسى
در دمنە گسوج گىلدى ايدى بلىمىسى
ظالملىرى ايستىر كىسە دىلىمىسى
سورش تۈرك اوغلۇ دان بونسگلەمىسى

گل منى بوغمىن غصە دن قوتار
گلمسون ففانىم گوپىرە چاتار

قوپاردىك بىر طوفان قارد اش

گل اولاق ايكمز مهرىان قارد اش
اوت توتوب يانرام سندەيان قارد اش
ايسترم هميشه سنيله اولىم
منيمىدى سىندى بومكان قارد اش
گل قواق خائنى قالماسن ايىزى
چىخىغان ميد اناپھلوان قارد اش
نه سندە گوز قالدى نە مند ھكسىر
داھى بىزاولەرق بىرجوان قارد اش
د وشمانلارايچنە سالاك ولولە
تىزەن قويارداق بىر طوفان قارد اش
دىندىرسەن ھربىرى مىن سينەد اغلىر
آنالار چىندا ال امان قارد اش
ھربىرد اغدا وارد رنسگلى سوزلىر
آتامز بابامز توکب قان قارد اش
يا يلىب ھريانا قول بود اع آتدى
يوخلاما بوقد رېراويان قارد اش

اللى قابارلى سينە سى داغلى
ايليمى ايلكمى غملى گوراند ا
سن الله فكر اد مە آير د رىولم
سىمه سس ورسون بوكلمز قولم
قەرمان تانىر ملتلىرى بىزى
خار ادگ دوشمانى كوراولىن گوزى
آيرلىق د ردىن قان اولدى جىڭر
كىشىدى عىمردىن نچە مىن سحر
ايىند كى بىز ساقىيك ورك ال الله
قان چىخىن قورشا قاقان چىخىس بلە
ايىند كى قالبد رېيزە بوراڭلار ....
بلوت قره گىب د اغلارا آغلاـلار
داغلاـلار باخاند ا ماـت قالـر گوزـلـر
لاـلـه دـن قـزـارـدـرـه لـرـ دـوـزـلـر
آـزـادـلـيـقـ سـسـىـ خـلـقـىـ اوـيـارـىـ
بـىـزـىـمـ اـئـلـرـىـمـ يـاتـدـىـ كـهـ يـاتـدـىـ

ورمه سن اوزوی ظالمه ساری
نجه کی دوندردی ستارخان قارداش
آراض اوزالیله بوقدی صیاران
او درکی پوزقوندوساوالان قارداش
باغانسیز قالمد رایندی بوباغلار
گلتاپاخ باغلار باغان قارداش
نه بختی اویانا نه شانسی گولسر
داغ چکیب سینمه بو هجران قارداش

جوانشیر بابکدن بیر او تانباری
یارا خلان د وند رک بسو روزگاری
اوزگلر اورمنن د وند ردی آدرین
وطنیم گورمدى وصالن دادین
آق اولپک اورتبدی گاه قره داغلار
گون به گون چورو بیر سینر بود اغلار
تورک او غلى غمنى غم اوسته قلس
پنهاند ابلوت تک گوزیاشن اللر

صمد بېر نگە اتحاف

د وزگن بېر يول گدون گوز آچاند اسن
ايندی فخر ائليير آدر دوا وطن
آزاد لق كلمه سين ايلد ون عنوان
اويا دون تۈرىپەنەرى ، سن يوخوستىد ان
اودلى ئىتمەرىن طوفان قۇپاردى
گون به گون ائللەردە حرمتون آرتدى
تبريزلى صمد يم اى بويىك انسان
سندن سورا خلقىم باشلارى عصيان
داغ كىمى دورى ولا ر ظلمن اونىيىندە
الى آلتى بېمىندە شنبە گونىيىندە
قەھرمان خلقمىز اياقا دوردى
جلاد شاھىچى لا را ، ضربە لر ووردى
ينه دە طوفانى تبريز قۇپاردى
ظلمن عليه نە خلقى اويارى
سنون تارىخ لرە آدر وون يازىلدى
شاھن طاييفاسن كوكى قازىلدى
آخردە قلمون سونگويە دوندى
افسوس كى گورمۇ دۇن زمانە چوندى

غفلت يوخوستنان او ياتدون خلقي

شريف انسانلارين آچيلدى قلبي

تو شمدى قلمون بير يول دونسان

راضى دى انسانلار هر عملونسان

جهىن خرافاتن راشنى آتدون

آزاد ليق يولند ا شهرته چاتدون

كدردە گونروون گچان زماندا

انسان حيران قالر سنه باخاندا

گوستردون خلقمه بير يىن عالم

ظلمى محروم لرا ادون مجسم

يازد و غون خلقمه اولدى بير حكمت

سوزن روحي بو يك بير مد نبييت

ارتدى قلمون راغلارى ، غارتىك

ظلمتى راغديب اتدى بخار تك

قد روى دنيار ائللر بيلجك

سنون دشمالارون آخر اولجك

وطندە يىن بير مكتبي قوردون

اهريمن لريله او ز او زه دوردون

سنى بسلعشدى بوقوجا تبريز

ائللر سنى ياران چخار دماز هرگز

هركتابخانه ده يارا گارون وار

بور دنيار اولمز بير اثرون وار

حقیقت بیولنن مشعلی سن سن
حقن قول بود اغى هم الى سن سن
ای شرفلى انسان ، اى بویگ اوستار
تاریخ لر آد ووی ایلیچگ یار
کیم د بیر اولیسین یوخ د بیریسن سن
حقه یول آچانن باخ بیری سن سن
قلمن تکان تک د وشمان گوزنده
قالا جاق اشرون بویر اوزوند ه
ائللریم گد جك سن گد ان یولی
قهرمان خلقن بوکلمز قولی
گر چه آراض سنی بیزد ن آیردی
اورگمزد ن یوخ گوزد ن آیردی
آخر آلدی سنی خلقن الین
ذره اوتابنماری اوز عملنن
د اغلی سینه مزی بیزد ه د اغلادی
تورک او غلی آد ووا د استان بااغلادی

د و قما یورد و مزن بير انسان او غلى
 آسوده ياتگىنس شانلى سەندىم
 ظلملە د و يشان قهرمان او غلى
 الکمین وقارى ، شاعر افندىم

قوجامان خلقىين افتخار سان
 ظلمىن او نىنندە د اغ كىمى د ورد ون
 او د لار د يارىنى يادگار يسان
 جهل خرافاتا ضربە لر وور د وون

الوند ا قلمون سونگوئە د وندى
 قارانلىق گچە دە خلقى او يادون
 د ورانىلار د ئىشىپ زمانە چوندى
 ياندى ظلمىن او وى آرزو اچاتى د ون

افسوس کى بو فلك قويىارى سىنى
 گزە سىن كى لرى ، بىر دە شهرى
 ظلمندۇن قوتاران آنا وطنى
 ورسن ائللەرە بوشان خېرى

سازون سوزنن صحبت آچاسان
چوپانلارنى چالا داغلار قويىندى
غىلى اوركىرە سورلار ساچاسان
بلېلر اوخييە بااغلار قويىندى

قىهرمان ائليمن ايگىد بالاسى
خلقمه اولمۇن فاجعە اولدى
يازدا خزان اولماز داغلار لالاسى
بىن نىھ يازگۇنى گوللرون سولدى

اىشىجىڭ اولمۇن خيالىم اوشىدى
سولنا بويلاندى بىردى ساغنا
قوش كىمن دىرىن داغدان سووشىدى
اوزنى يىتردى سەھىندى داغىيندا

گوردى يكى سەھىندى چىن بورىيىدى
سورشىدى بەهارن بو گۈزى وقتى
نه اىچۇنبو داغى غىم بورىيىدى
گوردى بلېلنىن ياتىدى بختى

او ببل سهندی شاعر قارداشیم
آزادلیق یازندا دنیاران کوشدی
اشد جک اولیمین آخدی گوزیاشیم
شاعرم آیرلیق شربتن ایشدی

آیرلیق شربتن ایچبگندسه
اولمز بیر، اثری قالدی دنیارا
تورک اوغلی سهندیم گوزدن ایتسده
تاریخلار یازا جاگ سالاجاگ یارا

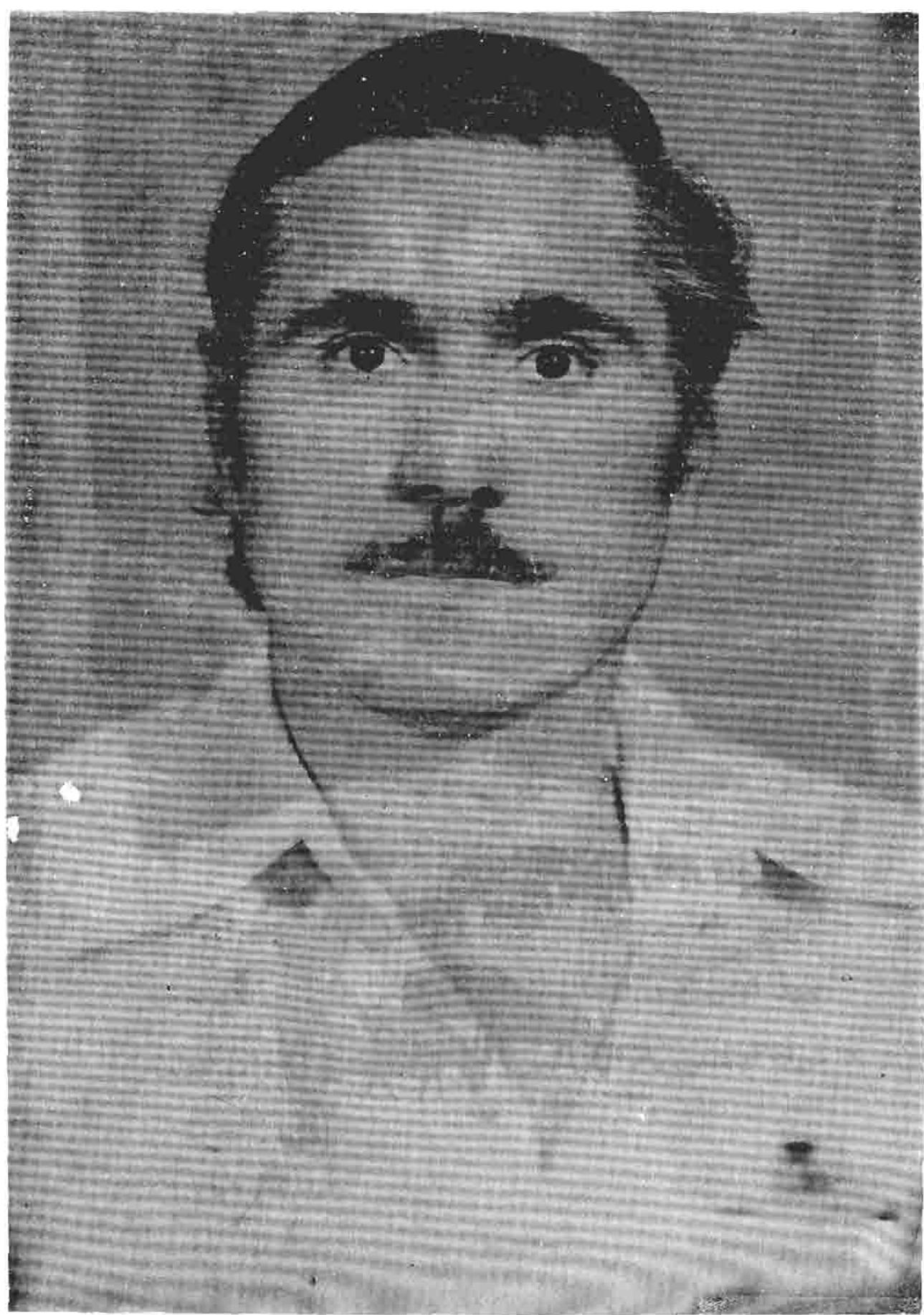
— (سون) —

٢٨ / ١ / ٥٨

تپیین د اغنا عنوان

تپییین ارخجنده	سورسونی یا یار چوبان
چوبان باشلارنى چالماغا	سورسى او د لىيان زمان
تپییین د اغى يوکسك	قلب آچلار او نى گورجك
ايگىد بىلىرى ساوالان تك	ائىللرىنە ورر قربان
تپییىن اتك لرى	يازدا گلى چىچكلىرى
چوخ شاد الراورك لرى	چكىيلاندا قارا دومان
من او نى سالدىم د يللره	او سوپىلىسىن بىو ائلىرىه
ائلىرىدىسىن نسللىرىه	بورالى در بوشىر قوشان
قوى او نى آدى او جالسىن	شهرتى د نىانسى آلسىن
تورك او غلنى يار اسالسىن	گلىب بوردىن كچان كروان

نشر آیلدان

قیمت ۵۵ ریال